

Alexandru Vlahuță

Pe Dunăre. De la Orșova la Sulina. Porțile de fier

Soarele scăpată spre asfințit. Crestele munților par aprinse încet, se desfac și s-aștern pe văi perdele de umbră.

Înainte noastră, pe luciul plumburiu al apei, se ivește-n curmeziș mai întâi o dungă, o coamă gălbuie și creață. Ne apropiem de pragul gherdapurilor¹. Dunărea începe să vîjîie mînioasă, - e un zbucium și-un clocot de valuri dintr-un mal în altul. Peste-adîncimi se fac ochiuri mari, cari rotesc în loc. Ici apa se scufundă, bolborosind, ca suptă de gura unei vîltori, colo se umflă, se burdușește și urlă făcînd clăbuci, bătîndu-se de stînci cari nu se văd.

Vaporul merge mai încet, mai cu pază. Patru oameni stau la roata de la cîrmă; amîndoi comandanții sînt pe punte, în picioare, cu ochii ațintiți înainte: trecem printre gherdapuri. Dunărea mugește mai tare. Cu ochii închiși, te-ai crede într-un codru pe-o vijelie cumplită. Din fundul ei se-ntind, pe sub valuri, nenumărate brațe de piatră, gata s-apuce vasul și să-l farme-n bucăți la cea mai mică nebăgare de seamă. Aici, sub volbura asta de valuri, e încheietura Balcanilor cu Carpații. Peste pumnii lor încheștați, Dunărea se aruncă furioasă, rupînd cu zgomot cele din urmă stăvilare ce i se mai ridică-n cale. Și în vălmășagul acestei ciocniri de titani, fiecare val pare că strigă, fiecare stîncă pare că se mișcă. Deodată apa lunecă de pe zăgazul colțuros și se întinde ca o pînză. Lupta, năpraznica luptă dintre cei doi uriași, cari de aci încolo au a purta străjile României, s-a încheiat. Munții, învinși, se dau la o parte. Zarea se deschide. Din stînga, de sub curmătura unui deal, vine rîul Bahna să întîmpine, să salute sosirea marelui fluviu la pragul țării, cu al cărei pămînt și destin se leagă pentru totdeauna. Din ce depărtări scoboară și cît a luptat Dunărea ca să străbată-ncoace! A trebuit să spintece munții, să-și sape albia în piatră de-a curmezișul Carpaților. A bătut, și "*Porțile de Fier*" s-au deschis în fața puterii eterne a valurilor ei.

Acum vuietul conținește - biruitoare, apa s-așază între maluri, potolită, netedă ca o oglindă. Carpații își împing spre miazănoapte înălțimile învălitate în codru. Cîteva stînci curioase își mai ridică, din desișul verde, capetele pleșuve, ca și cum ar vrea să mai privească o dată la potopul acesta călător, căruia nimic nu i-a putut sta împotrivă.

¹ *Gherdap* — loc stîncos și strîmt, întîlnit de cursul unei ape între doi munți.